

danne strenge Bestemmelser og paatage os hele Kontrollen, maa vi ogsaa betale. Men skulde vi betale, naar det gaar daarligt, maa vi ogsaa paa en eller anden Maade træffe en saadan Ordning, at Sparekasserne kunne komme til at yde noget i de gode Aar, for at vi kunne have noget at betale med, naar det gaar galt. At Staten skal hjælpe, naar det gaar galt, og de andre skulde have Fordelen, naar det gaar godt, er ikke til Fordel for de almindelige Borgere, men kun for Aktionæerne i Sparekasser og Banker.

Formanden: Folketingsmanden for Vejle Amts 5te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Jørgen Jensen: Naar jeg i min sidste Udtalelse nævnede, at jeg som Sparekassemand ønskede Sparekasserne betryggede, stod det i Forbindelse med min første Udtalelse, i hvilken jeg sagde, at jeg mente, det var en Samfundsinteresse, at disse Sparekasser bleve betryggede, og jeg nævnede netop, hvad jeg tænkte paa, nemlig at Sparekasserne kunne foretage Fordelingen mellem dem, som have for faa, og dem, som have for mange Penge, paa en betydelig billigere Maade end Bankerne, og det mener jeg er en Virksomhed, som har Samfundsinteresse.

Da ikke flere forlangte Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Sagens Overgang til anden Behandling vedtoges uden Afstemning.

Derefter foretoges:

Første Behandling af Forslag til Lov om Grundafstaaelse til Anlæg af en Mergelbane fra Rindom Mergelleje til Ringkøbing Statsbanestation.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3439 ff.)

Sagen sattes under Forhandling.

S. Sørensen: Dette lille Lovforslag, som er forelagt af den højtærede Landbrugsminister, skal jeg tillade mig at anbefale med et Par Ord. Der er den 25. November 1907 stiftet et Andelselskab, som kalder sig „Vestjysk Mergelforsyning“. Dets Formaal er at skaffe

forholdsvis billig og særdeles god Mergel til de mergelfattige Egne i Syd- og Vestjylland. Det har allerede begyndt sin Virksomhed, idet det i Rindom ved Ringkøbing har købt et Stykke Jord, som indeholder Mergel. Der kørtes forrige Aar 2500 Vognladninger derfra, foruden at der kørtes henvend 1000 Vognladninger andet Steds fra, men man kunde ikke nær tilfredsstille den Efterspørgsel, der var fra Medlemmerne af Andelselskabet. Man har anlagt en omtrent $\frac{1}{2}$ Mil lang smalsporet Bane fra Mergellejet over til Ringkøbing. Paa denne kører man altsaa med Tipvogne, hvorefter man læsser Mergelen fra Tipvognene over i almindelige Jernbanevogne. Men paa Grund af den store Efterspørgsel, der som sagt har været efter Mergel, og paa Grund af, at Interessentskabets Medlemsantal stadig stiger, saa at det nu er oppe over 2500, og Selskabet har lokale Foreninger i 38 Sogne i Syd- og Vestjylland, har Selskabet nu paa sin Generalforsamling vedtaget, at man skulde gaa over til en større Drift, om jeg saa maa sige, idet man vil anlægge en almindelig normalsporet Bane fra Mergellejet ind til Ringkøbing Station. Mergellejet omfatter 11 Tdr. Land og har kostet 28,500 Kr. Selvfølgelig har man forbeholdt sig Ret til at lægge Spor over den Mands Ejendom, af hvem man har købt Lejet, men derfra ind til Ringkøbing skulde Banen gaa over et Par andre Lodsejeres Jord.

Alle Beregninger angaaende dette almindelige normale Jernbanespor, Planlægningen og Overslaget, ere foretagne af Hedeselskabets Ingeniører. Med det Tipspor, som man hidtil har brugt, har man kørt omkring efter Skellene mellem Lodsejerne, men naar man skal have et Normalspor lagt fra Mergellejet ind til Ringkøbing, er det umuligt at benytte denne Linie, idet en almindelig Jernbanevogn paa et Normalspor umulig kan have saa smaa Kurver, og det vil derfor blive nødvendigt at ændre Linien. Imidlertid har det ikke været Selskabet muligt at naa til en mindelig Overenskomst med et Par af de Mænd, hvis Jord skal benyttes til Anlæg af dette Normalspor. Den ene har det ikke været muligt at faa til at angive Prisen for sin Jord, man vil gerne betale Jorden og betale den godt endda, men naar man ikke kan faa ham til at forlange, er det ikke muligt at komme til nogen Overenskomst, for man kan selvfølgelig ikke selv bestemme Prisen. Derfor har Selskabet henvendt sig dels til Ministeriet for offentlige Arbejder, dels og